

729G78 Artificiell intelligens

Planering

Robin Keskisärkkä

HCS/IDA

Planering

- Klassisk planering
- Hierarkisk planering
- Icke-deterministisk planering
- Resursplanering

Klassisk planering

- Finna en sekvens av handlingar
  - Diskret, deterministisk, statisk, fullt observerbar omgivning
- Jämför sökning
  - Handlingarna ger möjliga nya tillstånd, tillståndsvektorer
  - Agenten kan testa om målet är uppnått genom att applicera en heuristisk funktion på ett tillstånd
  - Sökningen leder till en obruten sekvens av handlingar

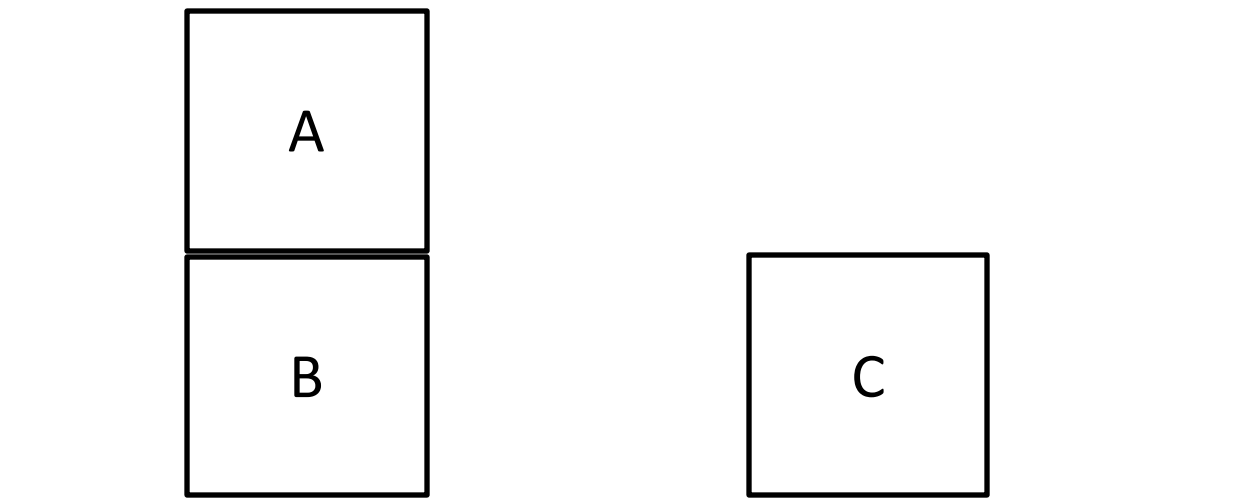
PDDL (Planning Domain Definition Language)

- Mer uttrycksfull representation som låter agenten resonera om tillstånd och handlingar
- Söker inte blint utan kan välja operatorer som för agenten framåt
- Ett tillstånd representeras som predikat med konstanter som argument
  - Closed world assumption
  - Bara positiva predikat i tillstånd, inga negationer
  - Bara konjunktioner
  - Inga kvantifierare

Handlingsrepresentation

- STRIPS
- Villkor (*precondition*)
Villkor som måste vara uppfyllda för att utföra handlingen
- Effekter (*effect*)
Effekten av att utföra handlingen. Kan delas upp i en *add*-list (det som ska läggas till) och en *delete*-list (det som ska tas bort)

Exempel, Blocks world

$\text{On}(A,B) \wedge \text{Clear}(A) \wedge \text{Clear}(C) \wedge \text{On}(B, \text{Table}) \wedge \text{On}(C, \text{Table})$

Exempel, Blocks world

Predikat:

$\text{On}(x, y)$

$\text{Clear}(x)$

Handling:

$\text{Action}(\text{Move}(b, x, y))$

Precond: $\text{On}(b, x) \wedge \text{Clear}(b) \wedge \text{Clear}(y)$

Effect: $\text{On}(b, y) \wedge \text{Clear}(x) \wedge \neg \text{On}(b, x) \wedge \neg \text{Clear}(y)$

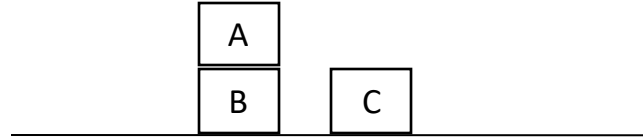
$\text{Result}(\text{state}, \text{action}) = (\text{state} - \text{DELETE}(\text{action})) \cup \text{ADD}(\text{action})$

där:

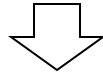
$\text{DELETE}(\text{action}) = \text{On}(b, x) \wedge \text{Clear}(y)$

$\text{ADD}(\text{action}) = \text{On}(b, y) \wedge \text{Clear}(x)$

Exempel

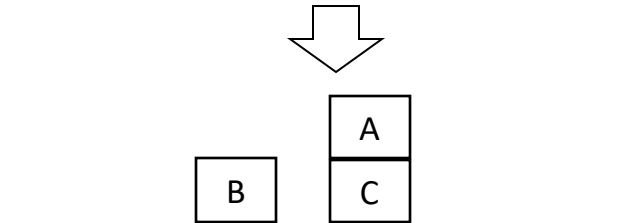
$\text{On}(A,B) \wedge \text{Clear}(A) \wedge \text{Clear}(C) \wedge \text{On}(B, \text{Table}) \wedge \text{On}(C, \text{Table})$

$\text{Move}(A, B, C)$

Precondition: $\text{On}(A, B) \wedge \text{Clear}(A) \wedge \text{Clear}(C)$

Effect: $\text{On}(A, C) \wedge \text{Clear}(B) \wedge \neg \text{On}(A, B) \wedge \neg \text{Clear}(C)$

$\text{On}(A,C) \wedge \text{Clear}(A) \wedge \text{Clear}(B) \wedge \text{On}(B, \text{Table}) \wedge \text{On}(C, \text{Table})$

Planeringsalgoritmer

Generera en sekvens av handlingar från start till mål

Fokusera på saker som läggs till,
ignorera att saker tas bort

Lokal sökning

- Framåtsökning
  - Blir bra med heuristik, t.ex. ignore-delete-list och hill climbing. Ger en approximativ lösning. FF algoritmen.
- Bakåtsökning
  - Utgå från målet och arbeta bakåt mot starttillståndet
- Partialordningsplanering
  - Vissa handlingar kan utföras parallellt eller i valfri ordning

STRIPS-operatorer

Stack(x, y)

P: Clear(y) $\wedge$ Holding(x)

D: Clear(y) $\wedge$ Holding(x)

A: ArmEmpty $\wedge$ On(x, y)

UnStack(x, y)

P: On(x,y) $\wedge$ Clear(x) $\wedge$ ArmEmpty

D: On(x, y) $\wedge$ ArmEmpty

A: Holding(x) $\wedge$ Clear(y)

PickUp(x)

P: Clear(x) $\wedge$ OnTable(x) $\wedge$ ArmEmpty

D: OnTable(x) $\wedge$ ArmEmpty

A: Holding(x)

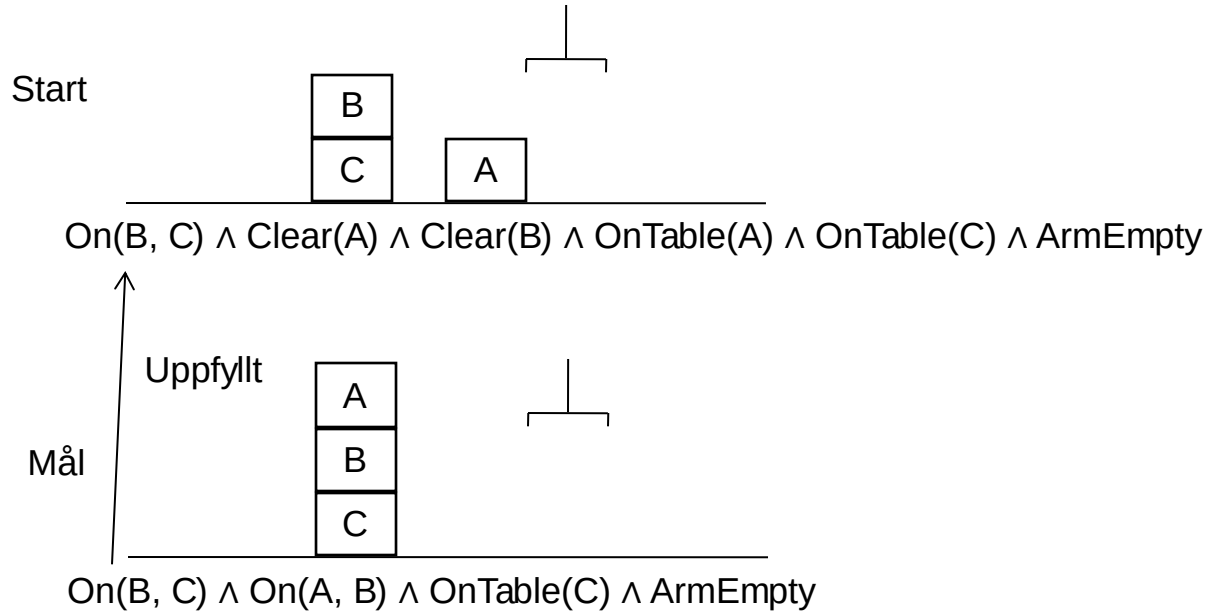
PutDown(x)

P: Holding(x)

D: Holding(x)

A: OnTable(x) $\wedge$ ArmEmpty

Exempel

Leta efter operatörer som har On(x, y) på sin ADD-list, dvs Stack(A, B)

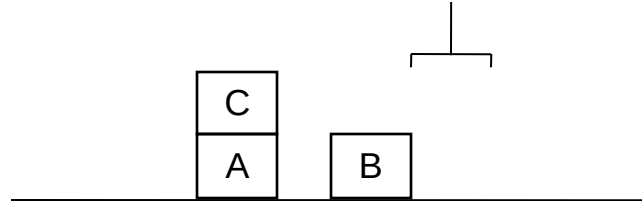
Precondition: Clear(B), Holding(A)

Leta efter operator som har Holding(x) på ADD-list: PickUp eller UnStack

Välj PickUp(A). **Precondition:** ArmEmpty, Clear(A), OnTable(A) uppfyllt

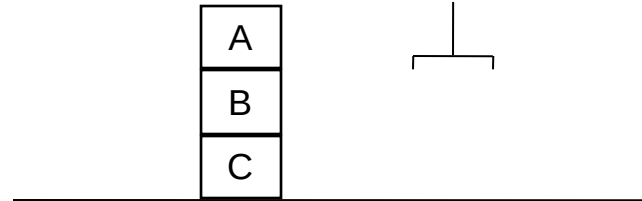
Nytt exempel

Start

$\text{On}(\text{C}, \text{A}) \wedge \text{Clear}(\text{C}) \wedge \text{Clear}(\text{B}) \wedge \text{OnTable}(\text{A}) \wedge \text{OnTable}(\text{B}) \wedge \text{ArmEmpty}$

Mål

$\text{On}(\text{A}, \text{B}) \wedge \text{On}(\text{B}, \text{C}) \wedge \text{OnTable}(\text{C}) \wedge \text{ArmEmpty}$

Börja med ett mål, t.ex. $\text{On}(\text{A}, \text{B})$, ger $\text{UnStack}(\text{C}, \text{A})$, $\text{PutDown}(\text{C})$, $\text{PickUp}(\text{A})$, $\text{Stack}(\text{A}, \text{B})$

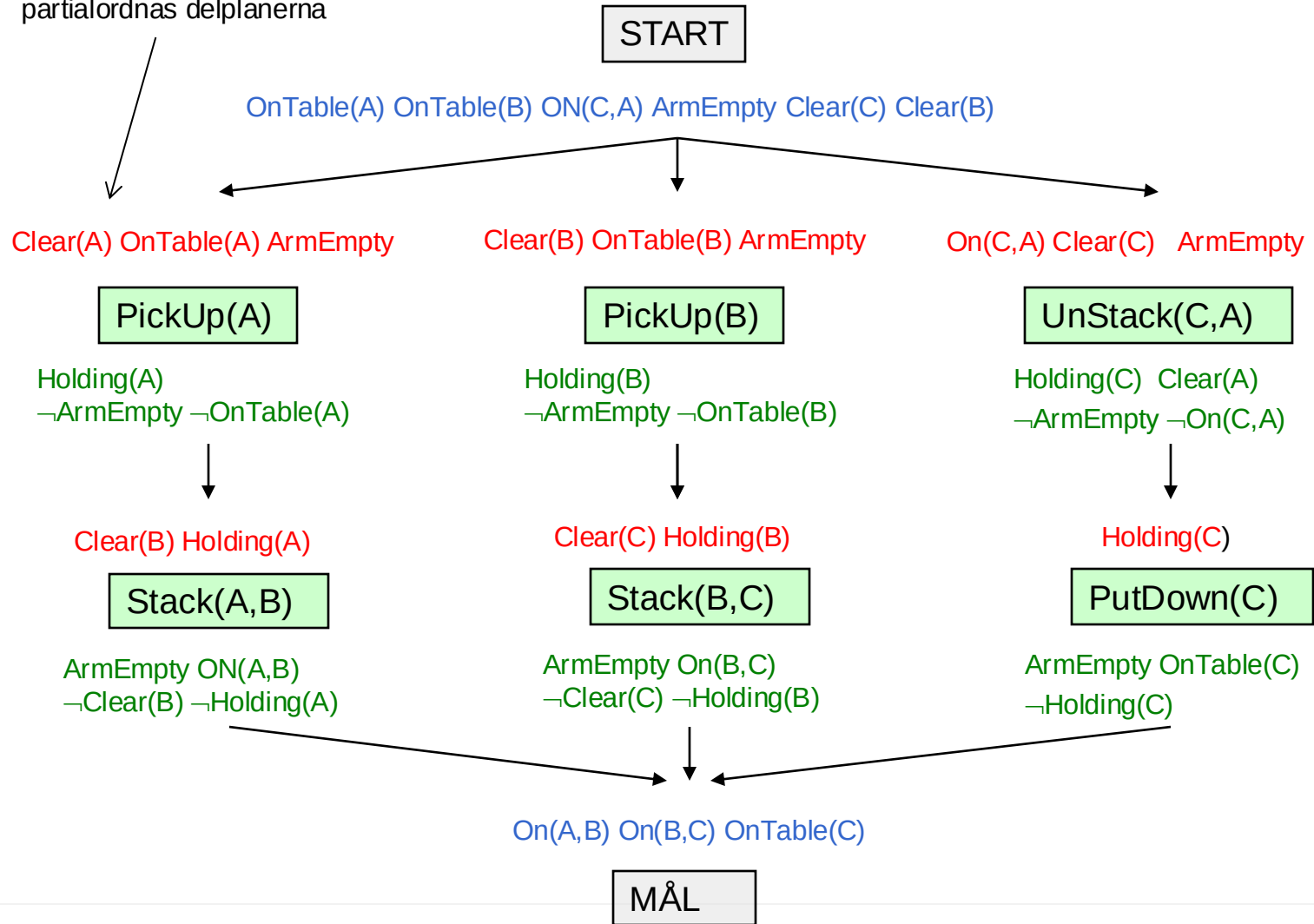
Ta sen nästa mål $\text{On}(\text{B}, \text{C})$. Ger $\text{UnStack}(\text{A}, \text{B})$, $\text{PutDown}(\text{A})$, $\text{PickUp}(\text{B})$, $\text{Stack}(\text{B}, \text{C})$

Nu är inte $\text{On}(\text{A}, \text{B})$ uppfyllt så $\text{PickUp}(\text{A})$, $\text{Stack}(\text{A}, \text{B})$

Partialordningsplanering

- Ett problem: STRIPS arbetar med ett mål i taget
- Vill kunna avbryta uppfyllandet av ett mål och påbörja nästa och sen fortsätta med det första igen
  - Uppnå $\text{On}(A, B) \Rightarrow \text{UnStack}(C, A), \text{PutDown}(C)$
  - Fortsätt med $\text{On}(B, C) \Rightarrow \text{PickUp}(B), \text{Stack}(B, C)$
  - Återuppta $\text{On}(A, B) \Rightarrow \text{PickUp}(A), \text{Stack}(A, B)$
- Partialordningplanerare skapar partiellt ordnade delplaner enligt least commitment strategy, dvs fatta så få beslut som möjligt

Ännu inte uppfyllt men först
partialordnas delplanerna

Partialordna, 1

Operatorer som lagts till för att uppnå delmål partialordnas

$PickUp(A) \prec Stack(A,B)$

$PickUp(B) \prec Stack(B,C)$

$UnStack(C,A) \prec PutDown(C)$

Vid konflikt ordnas operatorer så att konflikten undviks

- $Stack(A,B)$ är i konflikt med $PickUp(B)$ eftersom $Stack$ tar bort $Clear(B)$
- $Stack(B,C)$ är på samma sätt i konflikt med $UnStack(C,A)$

Partialordna:

$PickUp(B) \prec Stack(A,B)$

$UnStack(C,A) \prec Stack(B,C)$

Partialordna, 2

Finns det ytterligare ordning mellan de partiellt ordnade planerna?

$PickUp(A) \prec Stack(A,B)$

$PickUp(B) \prec Stack(B,C)$

$UnStack(C,A) \prec PutDown(C)$

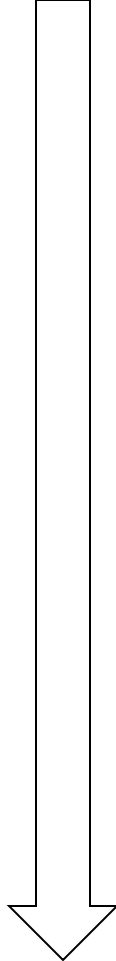
$PickUp(B) \prec Stack(A,B)$

$UnStack(C,A) \prec Stack(B,C)$

PickUp(B) (och därmed också Stack(B,C)) före Stack(A,B) och
UnStack(C,A) före Stack(B,C)

$UnStack(C,A) \prec PutDown(C) \prec PickUp(B) \prec Stack(B,C) \prec PickUp(A) \prec Stack(A,B)$

START

OnTable(A) OnTable(B) On(C,A) ArmEmpty Clear(C) Clear(B)

On(C,A) Clear(C) ArmEmpty

UnStack(C,A)

Holding(C) Clear(A) $\neg$ ArmEmpty $\neg$ On(C,A)

Holding(C)

PutDown(C)

ArmEmpty OnTable(C) $\neg$ Holding(C)

Clear(B) OnTable(B) ArmEmpty

PickUp(B)

Holding(B) $\neg$ ArmEmpty $\neg$ OnTable(B)

Clear(C) Holding(B)

Stack(B,C)

ArmEmpty On(B,C) $\neg$ Clear(C) $\neg$ Holding(B)

Clear(A) OnTable(A) ArmEmpty

PickUp(A)

Holding(A) $\neg$ ArmEmpty $\neg$ OnTable(A)

Clear(B) Holding(A)

Stack(A,B)

ArmEmpty On(A,B) $\neg$ Clear(B) $\neg$ Holding(A)

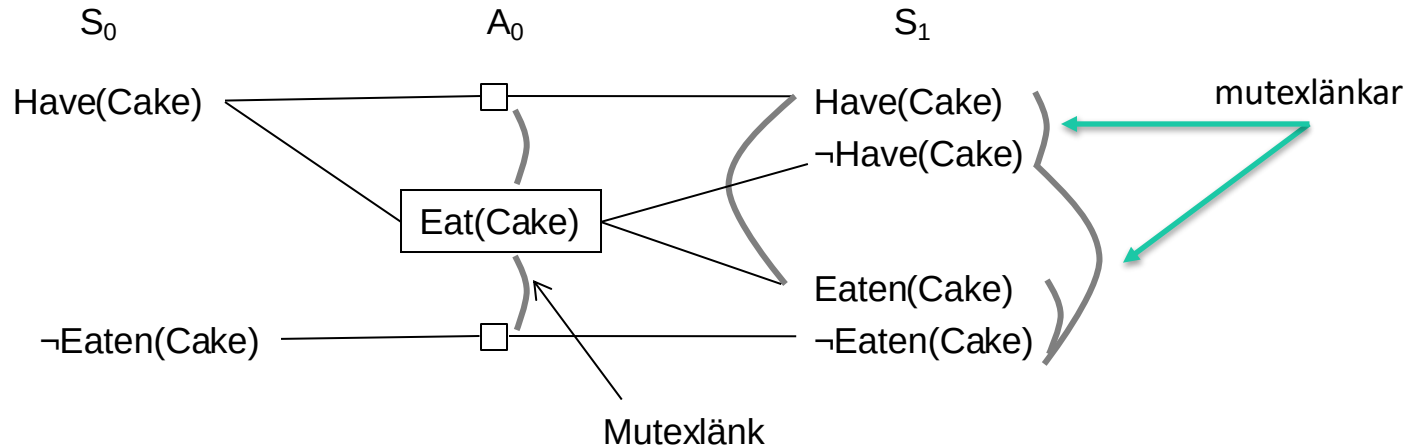
On(A,B) On(B,C) OnTable(C)

MÅL

Alla preconditions uppfyllda
så planeraren är klar

Planeringsgraf

- Graf med en sekvens av nivåer som svarar mot temporala steg i planen.
- Representerar handlingar och "icke-handlingar"
- Ex

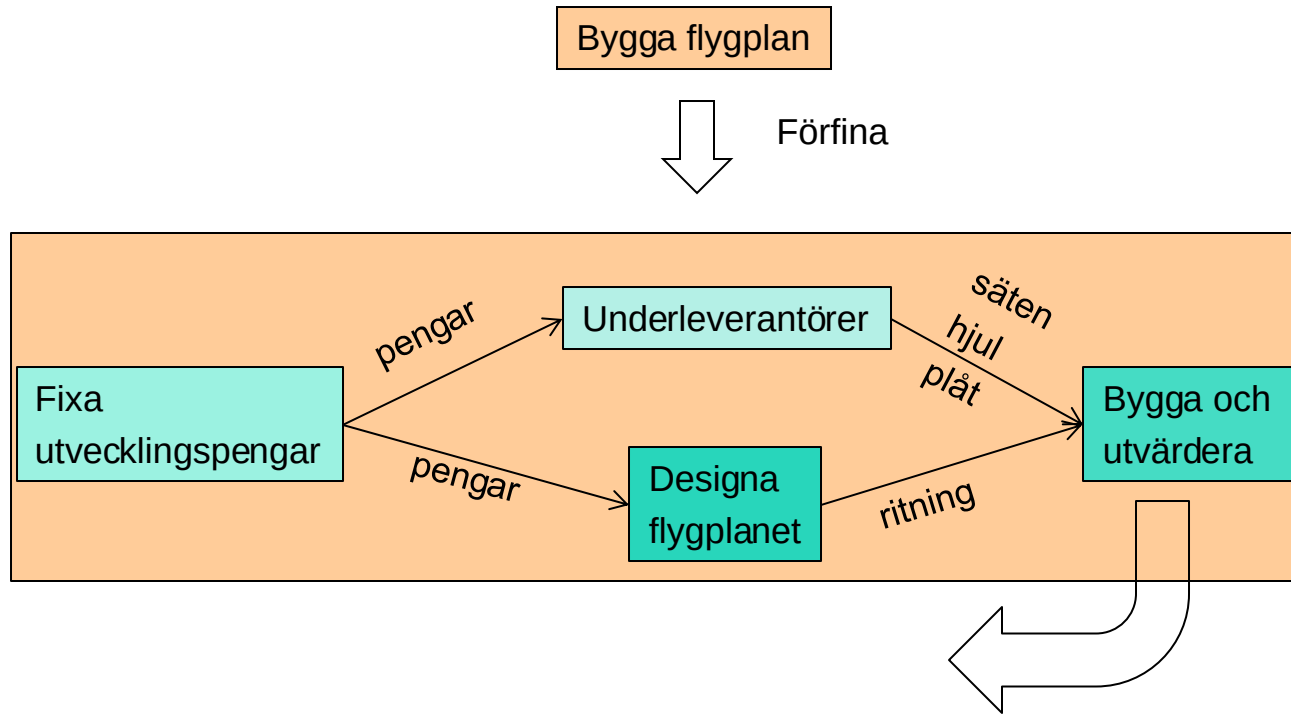

Hierarkisk planering

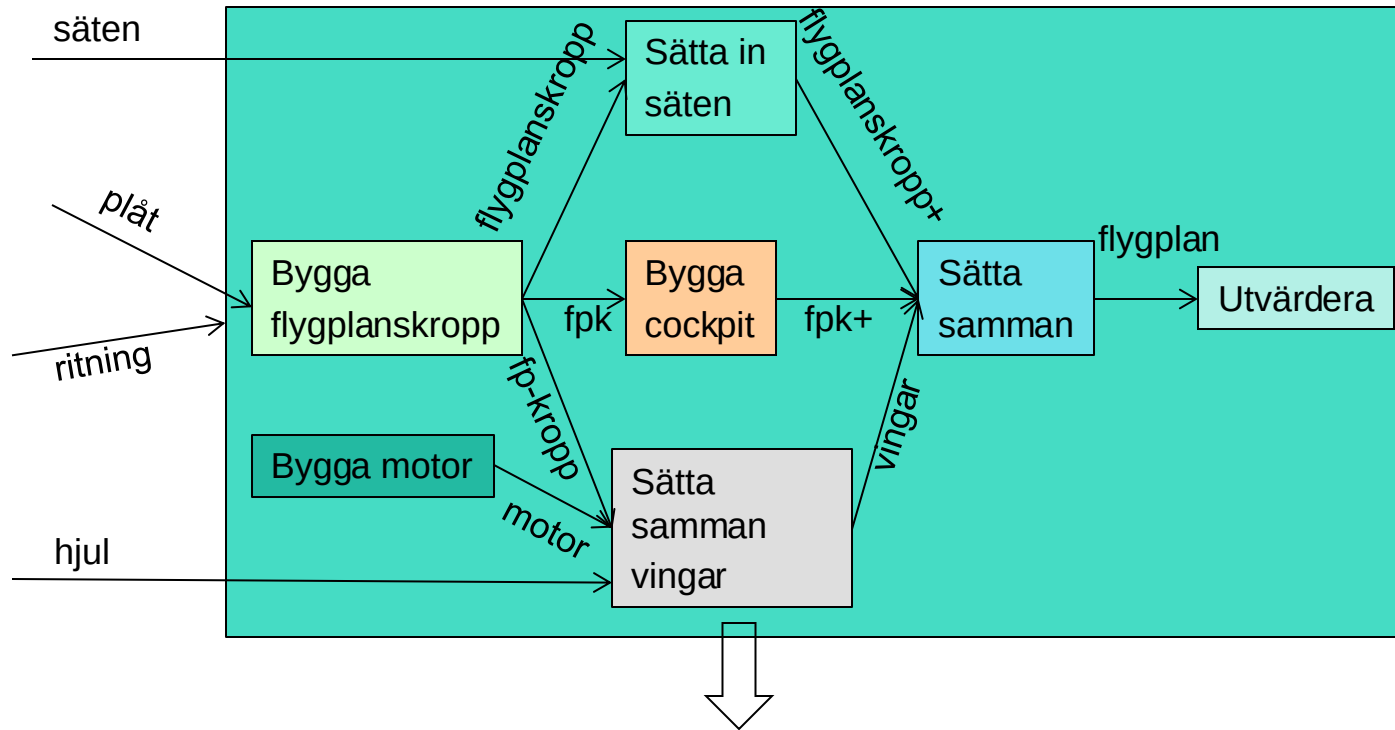
Hierarkisk planering

- HLA (high level action) abstrakta operatorer som håller steg i planen
  - Kan bestå av nya HLA eller primitiva operatorer
  - Kan innehålla flera möjliga lösningsvägar
- Förfinas till dess att planeraren bara har primitiva operatorer

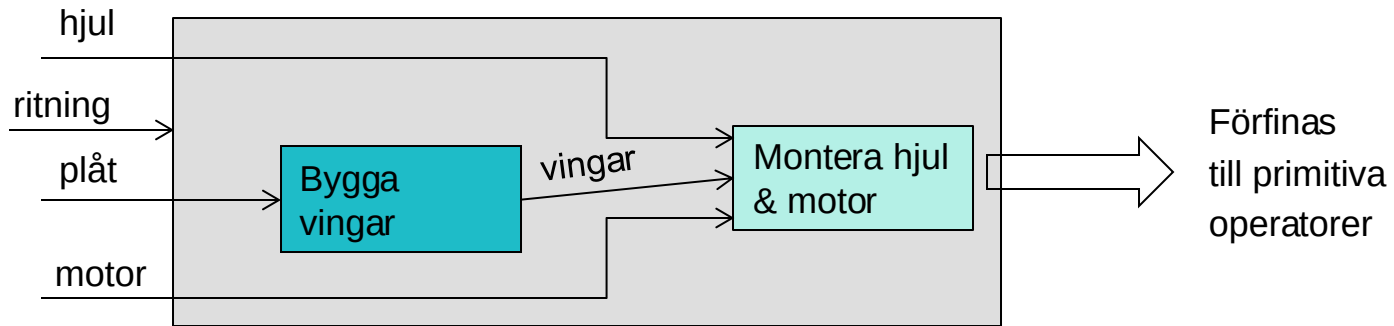
Exempel, bygga flygplan

Bygga och utvärdera förfinad

Sätta samman vingar förfinad

Planering i icke-deterministiska domäner

Planering i icke-deterministiska domäner

- Hittills har världen varit full observerbar, statisk och deterministisk
- Handlingar korrekta och kompletta
- Två problem:
  - Världen är inte fullt observerbar, kan t.ex. inte se allt som finns
  - Världen är inte "korrekt". Någon kan t.ex. flytta objekt eller handlingar misslyckas

Strategier för att hantera motsägelser och icke-komplett information

- Sensorlös planering
  - Skapar plan utan sensordata
- Villkorlig planering
  - Skapar plan för olika utfall
- Omplanerande system
  - Inspekterar världen och planen innan handling

Exempel, 1

Måla stol och bord i samma färg.

$\text{Init}(\text{Objekt}(\text{Bord}) \wedge \text{Objekt}(\text{Stol}) \wedge \text{Burk}(\text{B}_1) \wedge \text{Burk}(\text{B}_2) \wedge \text{ISynfältet}(\text{Bord}))$
 $\text{Mål}(\text{Färg}(\text{Stol}, c) \wedge \text{Färg}(\text{Bord}, c))$

Action(TaAvLock(b),

Precond: Burk(b)

Effect: Öppen(b))

Action(Måla(x, b),

Precond: Burk(b) $\wedge$ Objekt(x) $\wedge$ Färg(b, f) $\wedge$ Öppen(b)

Effect: Färg(x, f))

Exempel, 2

Varseblivningsschema

Percept(Färg(x, c),

Precond: $\text{Objekt}(x) \wedge \text{ISynfältet}(x)$

Agenten vet färgen, c, på objektet, x.

Percept(Färg(b, c),

Precond: $\text{Burk}(b) \wedge \text{ISynfältet}(b) \wedge \text{Öppen}(b)$

Action(TittaPå(x),

Precond: $\text{ISynfältet}(y) \wedge x \neq y$

Effect: $\text{ISynfältet}(x) \wedge \neg \text{ISynfältet}(y)$

Sensorlös planering, 1

- Ser inget och kan därmed bara måla både bord och stol i en av de två färgerna.
- Inga varseblivningsschema
 $\text{Init}(\text{Objekt}(\text{Bord}) \wedge \text{Objekt}(\text{Stol}) \wedge \text{Burk}(B_1) \wedge \text{Burk}(B_2))$
- Vet också att objekt kan ha en färg
 $\forall x \exists y \text{ Färg}(x, y)$ vilket efter skolemisering ger $\text{Färg}(x, C(x))$

Sensorlös planering, 2

- Applicera handlingen:
Action(TaAvLock(b), **Precond**: Burk(b), **Effect**: Öppen(b))
med $\{b/B_1\}$ ger:
 $\text{Objekt}(\text{Bord}) \wedge \text{Objekt}(\text{Stol}) \wedge \text{Burk}(B_1) \wedge \text{Burk}(B_2) \wedge \text{Öppen}(B_1) \wedge \text{Färg}(x, C(x))$
- Med $\{x/B_1 \text{ och } f/C(B_1)\}$ kan vi applicera handlingen:
Action(Måla(x, b),
Precond: $\text{Burk}(b) \wedge \text{Objekt}(x) \wedge \text{Färg}(b, f) \wedge \text{Öppen}(b)$
Effect: $\text{Färg}(x, f)$
på t.ex. Stol och får:
Action(Måla(Stol, B_1),
Precond: $\text{Burk}(B_1) \wedge \text{Objekt}(\text{Stol}) \wedge \text{Färg}(B_1, C(B_1)) \wedge \text{Öppen}(B_1)$
Effect: $\text{Färg}(\text{Stol}, C(B_1))$

Sensorlös planering, 3

- Samma handling på Bord ger:
Färg(Bord, C(B₁))
- och måltillståndet:
 $\text{Färg(Stol, C(B}_1\text{))} \wedge \text{Färg(Bord, C(B}_1\text{))}$

Villkorlig planering

Skapa en plan som inspekterar världen och handlar därefter

[TittaPå(Bord), TittaPå(Stol),

if Färg(Bord, c) $\wedge$ Färg(Stol, c) **then** NoOp

else [TaAvLock(Burk₁), TittaPå(Burk₁), TaAvLock(Burk₂), TittaPå(Burk₂),

if Färg(Bord, c) $\wedge$ Färg(burk, c) **then** Måla(Stol, burk)

else if Färg(Stol, c) $\wedge$ Färg(burk, c) **then** Måla(Bord, burk)

else [Måla(Stol, Burk₁), Måla(Bord, Burk₁)]]]

Omplanerande system

- Action monitoring
  - Säkerställ att preconditioner fortfarande håller
- Plan monitoring
  - Säkerställ att planen fortfarande håller
- Goal monitoring
  - Se efter om det nu finns bättre mål att uppnå

Resursplanering

Resursplanering

- Handlingar tar en viss tid att utföras
- Resurser kan vara begränsade

Resursplanering, exempel

Init(Vinge(v_1) $\wedge$ Vinge(v_2) $\wedge$ Motor(m_1 , v_1 , 40) $\wedge$
Motor(m_2 , v_2 , 30) $\wedge$ Hjul(h_1 , v_1 , 20) $\wedge$ Hjul(h_2 , v_2 , 15))

Goal(Klar(v_1) $\wedge$ Klar(v_2))

Action(AddMotor(m , v , d),

Precond : Motor(m , v , d) $\wedge$ Vinge(v) $\wedge$ $\neg$ MotorOn(v),

Effect: MotorOn(v) $\wedge$ Duration(d))

Action(AddHjul(h , v , d),

Precond : Hjul(h , v , d) $\wedge$ Vinge(v) $\wedge$ MotorOn(v) $\wedge$ $\neg$ HjulOn(v),

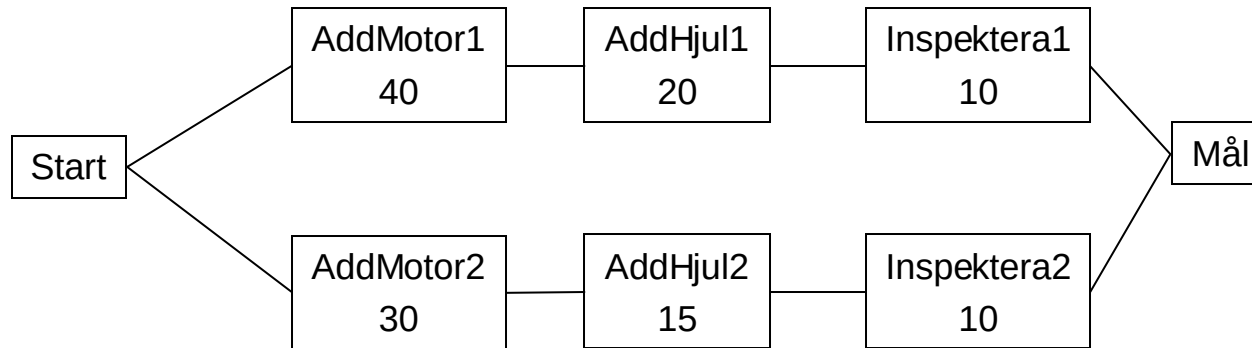
Effect: HjulOn(h) $\wedge$ Duration(d))

Action(Inspektera(v),

Precond : MotorOn(v) $\wedge$ HjulOn(v) $\wedge$ Vinge(v),

Effect: Klar(v) $\wedge$ Duration(10))

Vanlig partialordningsplanerare

Resursplanering

Måste veta när handlingar börjar och slutar

- ES: tidigaste möjliga starttid
- LS: senast möjliga starttid
- Slack = LS-ES

Exempel

ES

AddMotor1 0 AddHjul1 40 Inspektera1 60

AddMotor2 0 AddHjul2 30 Inspektera2 45

LS

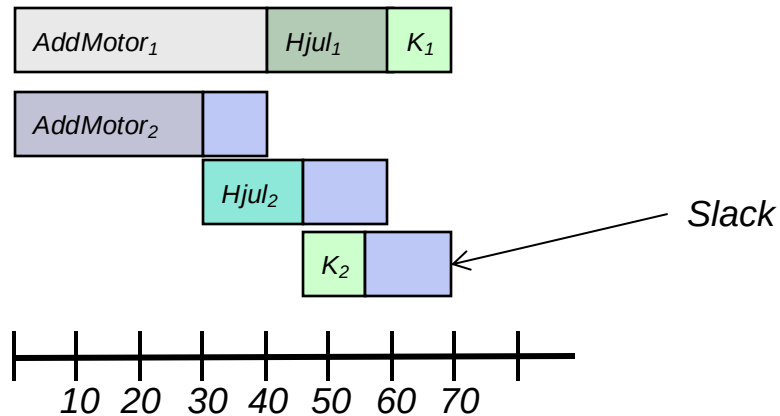
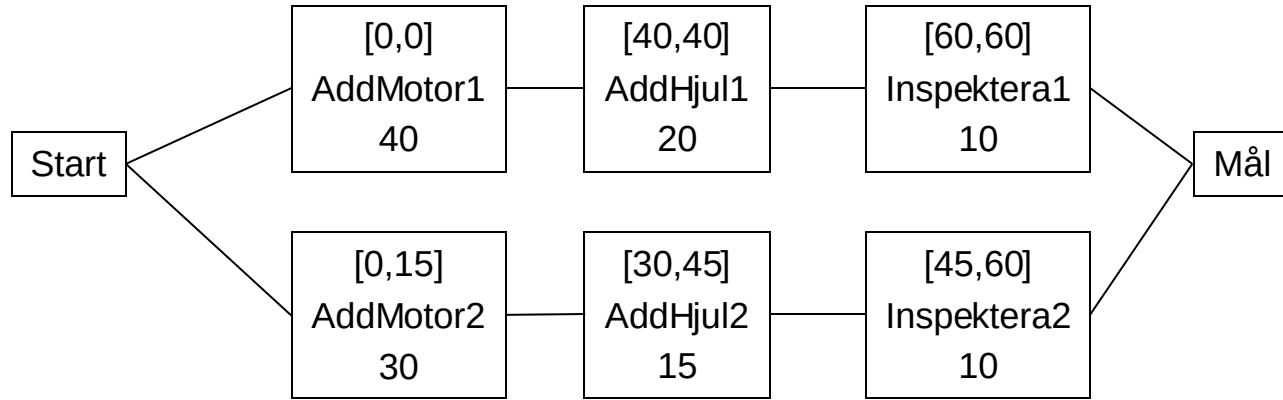
$LS(OP_{i-1}) = LS(OP_i) - \text{Duration}(OP_{i-1})$, $LS(\text{Mål}) = ES(\text{Mål}) = 70$

$\text{Inspektera2} = 70 - 10$, $\text{AddHjul2} = 60 - 15$, $\text{AddMotor2} = 45 - 30$

AddMotor2 0 15 AddHjul2 30 45 Inspektera2 45 60

AddMotor1 0 0 AddHjul1 40 40 Inspektera1 60 60

Resursplanerare

Planering med resursbegränsning

- Antag begränsade resurser. Resource anger begränsningen
- Svårare problem eftersom planeraren måste välja vilken handling som skall utföras först
- Ofta används minimum slack, dvs ta i varje steg den plan som har minst slack, Greedy.